

2. VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN

2.1. Inleiding

Bij het plaatsen van dakspanten bestaat het risico om vanop een hoogte te vallen. Vanaf een hoogte van 5 meter spreekt men van een verhoogd risico. Werkgevers en werknemers moeten doeltreffende maatregelen nemen om dit risico en de eventuele schadelijke gevolgen ervan te beperken.

Deze schadelijke gevolgen kunnen zijn:

- sociale gevolgen: menselijk leed;
- economische gevolgen: arbeidsongeschiktheid van de werknemer;
- wettelijke gevolgen: aansprakelijkheid van de werkgever.

2.2. Risico's en preventiemaatregelen

Om veilig op hoogte te werken is het noodzakelijk een risicoanalyse te maken, een evaluatie van de risico's te doen en de nodige preventiemaatregelen te nemen.

- Een risicoanalyse is een opsomming van alle mogelijke risico's die verbonden zijn aan een bepaald werk. Bovendien moet je bij de risicoanalyse rekening houden met de weersomstandigheden.
- Een risico-evaluatie is een inschatting van de ernst van de mogelijke schade.
- Preventiemaatregelen zijn maatregelen die vooraf worden genomen om de risico's in te perken en gevaren te verkleinen. In de eerste plaats kiest men voor de meest aangepaste arbeidsmiddelen. Men vervangt gevaarlijke door minder gevaarlijke arbeidsmiddelen.

We streven veiligheid na in een strikte volgorde:

- *Eerst moeten we het risico trachten weg te nemen.*
Hoe meer handelingen op voorhand in het atelier kunnen uitgevoerd worden, in plaats van op het dak, des te meer wordt het valrisico beperkt.
- *Vervolgens voorzien we een collectieve bescherming. Dit is een bescherming die van toepassing is voor alle werknemers die het werk uitvoeren.*
Een gekende collectieve bescherming is een stelling die als valbeveiliging rond het dak wordt geplaatst, voor het voorkomen van een val.
Een andere collectieve bescherming is een valnet, voor het opvangen van een val.
- *Daarna pakken we de resterende risico's aan door middel van persoonlijke beschermingsmiddelen. Zoals we uit de term kunnen afleiden is dit een bescherming voor één werknemer.*
Als persoonlijke valbescherming voor het opvangen van een val wordt bij dakwerken onder andere gebruik gemaakt van een veiligheidsharnas.

2.3. Beschermingsmogelijkheden

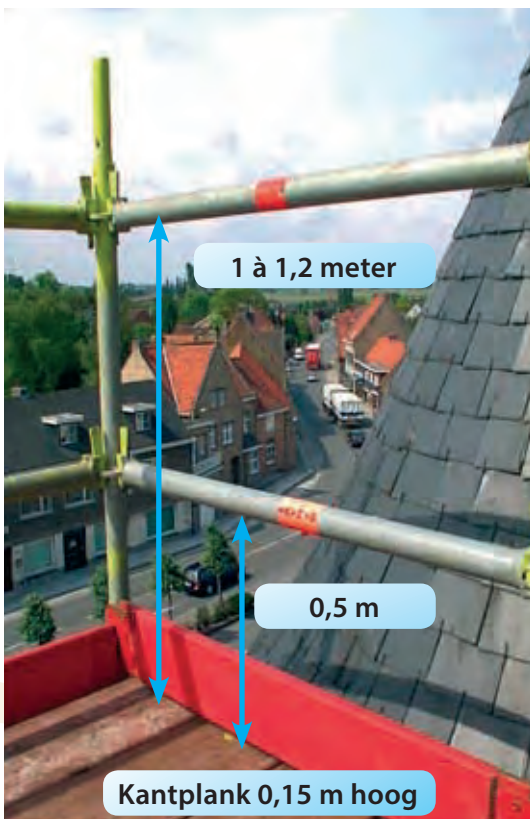
Werken zonder beschermingsmiddelen is wettelijk niet toegelaten voor werknemers in dienstverband. De werkgever moet alle nodige beschermingsmiddelen ter beschikking stellen.

2.3.1. Collectieve beschermingsmiddelen of CBM's

Steigers

Een gezamenlijke bescherming voor het voorkomen van een val bij het werken op daken is het gebruik van een stevige steiger. Aan de steigers worden strikte eisen gesteld:

- over een loopvlak beschikken van minimum 0,8 m nuttige breedte, als er geen materialen worden gestapeld;
- over een loopvlak beschikken van minimum 1,2 m nuttige breedte, als er wel materialen worden gestapeld;
- van een bovenleuning voorzien zijn die zich op een hoogte van 1 m tot 1,2 m bevindt van het loopvlak;
- een tussenleuning hebben op 0,5 m van het loopvlak;
- een kantplank voorzien die minimum 15 cm uitsteekt boven het loopvlak.

Steiger

Volgens het Koninklijk Besluit van 31/08/2005 dient wie een steiger gebruikt een aangepaste opleiding gevolgd te hebben.

Opgelet

Bij een ruwbouw is de ondergrond in de zone rond de gevel niet steeds stabiel. We kunnen het draagvlak vergroten door een draagkrachtige plaat of balk onder de poten van de steiger te plaatsen.

naxb-ctrac

Verankering

Enkele algemene basisregels:

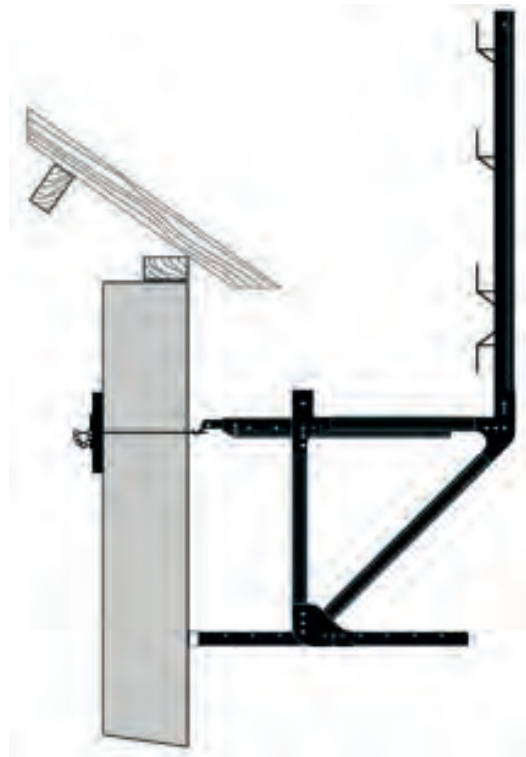
- De steigers moeten steeds gestabiliseerd en bovenaan verankerd worden. Als verankering bovenaan de gevel gebruiken we meestal slagankers.
- Stellingen mogen niet verplaatst worden wanneer er zich personen op de stelling bevinden. Deze regel is vooral van belang bij het gebruik van rolsteigers.
- Wanneer de afstand tussen de muur en de stelling meer dan 0,2 m bedraagt, moet men aan de muurzijde eveneens een kantplank plaatsen. Op deze manier wordt het struikelen op de stelling en het risico op vallende voorwerpen beperkt.

Hangstellingen

Een alternatief voor een steiger bij werken op hoogte is een hangstelling.

De basisregels op het vlak van veiligheid zijn dezelfde als bij steigers.

Bij het gebruik van hangstellingen moet men steeds een veiligheidsharnas gebruiken.

naxb-ctrac

Hangstelling

Correct gebruik ladder

Neem geen risico's met ladders

Ladders

Voor werken op hoogte van korte duur, met een zeer geringe fysieke inspanning mag men gebruik maken van ladders. Ook als het onmogelijk is om veiligere arbeidsmiddelen te gebruiken, mag men een ladder gebruiken. Bij dakwerken wordt een ladder meestal enkel gebruikt voor het overbruggen van niveauverschillen.

Ook hierbij zijn basisveiligheidsregels na te volgen.

Ladders:

- moeten 1 m boven de werkvloer uitsteken;
- plaatst men onder een hoek van 65° tot 75° ten opzichte van de gevel;
- gebruikt men niet bij langdurige werken;
- gebruikt men niet voor werken met machines die uitgerust zijn met een voedingskabel
- gebruikt men niet voor het naar boven brengen van zware materialen.
- de drie treden bovenaan de ladder mag je niet gebruiken.

2.3.2. Persoonlijke beschermingsmiddelen of PBM's

De werkgever is wettelijk verplicht de noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen ter beschikking te stellen aan de werknemers.

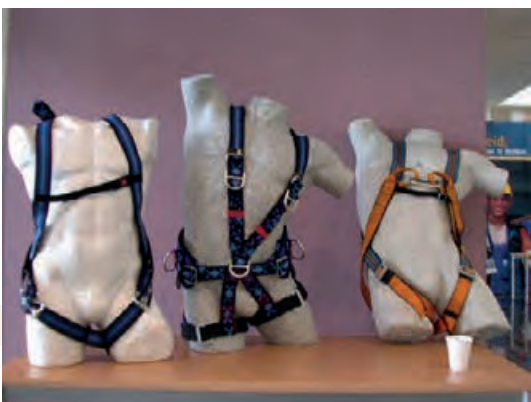
Specifiek voor dakwerken is een goede valbeveiliging van groot belang. Daarbij draagt de werkmans een gordel waarbij hij zich via een beveiligingslijn aan een ankerpunt beveiligd.

De beschermingsmiddelen hier zijn:

Harnasgordels

Bij dakwerken op een hoogte van 2 m en hoger kan men als persoonlijke bescherming harnasgordels gebruiken. De harnasgordels gaan het vallen niet verhinderen maar bieden beveiliging tijdens het vallen.

De verankering wordt voorzien door drie D-vormige ringen: één aan de rugzijde en twee aan de voorzijde. Hierdoor blijft de persoon tijdens de valbeweging in een verticale houding.

Veiligheidsharnas

Veiligheidshelm

Verankering

Naast een betrouwbare valbeveiliging is de keuze van een doeltreffend ankerpunt noodzakelijk. Hierbij moet aan volgende voorwaarden voldaan zijn:

- de valafstand moet zo kort mogelijk gehouden worden;
- de lengte van de lijnen moeten aangepast zijn aan de omstandigheden. We kunnen kiezen uit lengtes van 1 m, 1,5 m of 2 m. In moeilijke omstandigheden gebruiken we best een valstop-apparaat

Veiligheidsschoenen

Veiligheidshelm

Deze helm beschermt het hoofd tegen kwetsuren veroorzaakt door stoten of vallende voorwerpen.

Veiligheidsschoenen

Veiligheidsschoenen moeten de voeten beschermen tegen kneuzingen te wijten aan vallende voorwerpen maar eveneens voldoende comfort bieden en een goede voethygiëne toelaten. Bij de veiligheidsschoenen moet steeds de letter S van Safety vermeld staan.

Veiligheidshandschoenen

Beschermende handschoenen

Via een aangepaste bescherming kan je kwetsuren aanzienlijk beperken of uitsluiten. Handschoenen uit rundleder bieden de beste bescherming bij dakwerken.

2.4. Veiligheidstips bij werken op het dak

Een goed vakman werkt ook op een veilige manier.

Door de risico's zo veel mogelijk op voorhand uit te schakelen en de gepaste beschermingsmiddelen te gebruiken kan veel onheil voorkomen worden. Hou dus steeds de volgende tips in het achterhoofd:

- Een onervaren persoon kent minder de gevaren die verbonden zijn aan het uit te voeren werk.
- Iemand met hoogtevrees gaat best geen werken op hoogte uitvoeren.
- Maak een duidelijke planning en omschrijving van het werk alvorens de werken te starten en besteed hierbij de nodige aandacht aan de gevaren.
- Hou rekening met de weersomstandigheden. Bij regen of rijm is de kans op uitglijden veel groter, wat bij werken op hoogte in het bijzonder te vermijden is.
- Bij de plaatsing van de spanten moet men soms op een klein werkplatform bewegen. Blijf daarom steeds aandachtig tijdens het werken op hoogte. Nauwkeurig werken kan enkel als de nodige aandacht besteed wordt aan een veilige werksituatie.